

AMỤMA NIILE..AISAIA BURU BANYERE KRAIST NA MMEZỤ HA

Aisaia 7:14; 9:1-7; 11:1-5; 42:1-4; 53:1-12

IHE-ÒMỤMỤ 364

Nke Ndị okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “N’ihi na amuworo ayi otù nwa, otù nwa-nwoke ka enyeworo ayi; ibu-onye-isi gādikwasi kwa n’ubu-ya: agākpọ kwa aha-ya Onye-ebube, Onye-ndumodu, Chineke Nke bu Dike, Nna Nke bu Nna mgbe nile ebigh-ebi, Onye-isi Udo,” (Aisaia 9:6).

I Òmụmụ dị Ebube nke Kraist

- 1 Chineke kwere eze Ehaz mkwà nnapụta, ebukwara amụma ikwagide iheiriibaámá nke mgbapụta ahụ nke gaadiri ụwa niile, Aisaia 7:1-14; 52:10.
- 2 Nwaagboghọ náamaghị nwoke mụrụ Jisọs imezu ihe iriibaámá ahụ, Matiu 1:18-25.

II Mkwà nke Ìhè Ukwu ahụ

- 1 Ndị zebulun na ndị Naftali gaahụ ìhè ukwu, Aisaia 9:1-5; Matiu 4:12-16; Luk 2:32.
- 2 Jisọs bụ Ìhè nke ụwa, Jọn 1:4-10; 8:12.

III Ijéozí na Ahụhụ Niile nke Kraist

- 1 O nwere obi umeala na obioma nime ijéozí Ya, Aisaia 42:1-4; Matiu 12:15-21; Jọn 12:37-41.
- 2 Aisaia nyere iheodide pụtara ìhè banyere ahụhụ niile nke Kraist, Aisaia 53:1-12; Olu Ndi-ozí 8:32-35; I Pita 2:23, 24.

IV Eze Ahụ Nke Náabị a

- 1 Ìbụ Onyeisi gaadikwasị kwa n’ubu Ya, Aisaia 9:6, 7; 11:1-5; Nkpughe 19:11-21; 20:1-5.

NKỌWA DI ICHEICHE

Ihe Irị báámá

Amụma nke Aisaia buru banyere Kraist dị otụtụ; ha metụtara òmụmụ Ya, Ijéozí Ya, ahụhụ Ya, onwụ Ya na Ochichị nke otù puku Arọ Ya. O dị otù oge, mgbe Ehaz, eze Juda jupụtara n’ụjọ n’ihi na ndị Siria na ndị Israel jikọtara onweha onụ megide ụlọ Devid, Chineke zipurụ Onyeamụma bụ Aisia imesi ya obi ike na Juda aghaghị inwe onye mgbapụta (maobụ onye nnapụta). Chineke gwara Ehaz ka o riọ maka “ihe iriba-ama n’aka Onye-nwe gi bú Chineke gi, riọ ya n’ebe nke di n’elu,” ma Ehaz site n’igosi óké nsopurụ nke o nwere n’ebe Chineke nọ, o rioghị aririọ. Mgbe ahụ Jehova wee kwupụtara ụlọ Devid sị “N’ihi nka Onye-nwe-ayi Onwe Ya gēnye unu ihe-iriba-ama; le nwa-agboghọ ahu nāmagh nwoke di ime, o gāje kwa imu nwa-nwoke, O gākpọ kwa aha-ya Immanuel” (Aisaia 7:14). Nke a bụ iheebube nke gaemezu nke gaabụ kwa iheiriibaámá iji mesie nnapụta nke ụlọ Juda ike.

Ìmụ Nwa Na-amaghị Nwoke o bụla

Ihe kariiri narị arọ asaa gāfere tutu Ihe-iriiba-ama nka emezue, ma otù ụbọchị achopụtara na otù nwa-agboghọ ma-amaghị nwoke “di ime site na Mụọ Nsọ” (Matiu 1:18). Josef, onye ekwererị na o ga-alụ nwa-agboghọ nka, zubererị irapụ atumatụ nke olulụ-di-na-wunye nke ya na Meri, ma mụọ-ozí bjakutere ya sị ya: “Josef nwa Devid, atula egwu ikuru nwunye-gi Meri: n’ihi na Ihe nke o di ime Ya sitere n’aka Mụọ Nsọ. O gāmuputa kwa Nwa-nwoke, I gākpọ kwa aha-Ya **Jisọs:** n’ihi na Ya onwe-ya gāzoputa ndi nke Ya ná nmehie nile ha” Matiu 1:20 ,21).

“Ma ihe a dum emewo ka okwu Onye-new-ayi kwuru site m’onụ onye-amuma-Ya we mezue” (Matiu 1:22). Na-agbanyeghị akuko ahụ nke pụtara ìhè banyere òmụmụ dị ebube nke Jisọs, ozi nke mụọ-ozí ihe-iriiba-ama ahụ nke onye-amuma kwere ná nkwa, naihe-nguputa nke na-akwagide Onye-ozí ahụ, otụtundị kpọrọ onwe ha ndi-isi nke ndi-otù-Kraist taa na-agonarị ìbụ-Chi nke Kraist na òmụmụ Ya site na nwa-agboghọ na-amaghị nwoke. Ha weere ya dika mmadụ efu. Ndi nkuzi obiara-ohụ ndia a agawo n’iru idegharị okwu ụfọdụ nke edere na Baibul site n’ide Baibul Ohụ nke ha kpọrọ “Revised Standara Version” nke o bụ kwa nime ya ka ha ji “otù nwata nwanyi” dochie anya “nwa-agboghọ na-

amaghị nwoke” nke ekwuru okwu ya n’amuma Aisaia. N’ibe akwụkwọ nka na nime ebe-ogugụ ndi ọzọ dī ichiiche ka ha nwaworo ime nka site n’aghughọ na-agbanyeghi ịbụ-Chineke nke Kraist. Ma ezi okwu kwa na-eweghi mgbanwe: Jisọs bụ Ọkpara Chineke; ihe ịrịba-ama ahụ nke enyere site n’onye-amụma Aisaia mezuru -- Amụrụ Onye Nzọpụta Uku ahụ site na Nwa-agboghọ Na-amaghị nwoke.

Ìhè Uku Ahụ

Obodo nke Zebulun na obodo nke Naftali nwere ókè ala nke eji agha bibie nke enyere ọtụtụ Ndi Mba-ozọ ohere ịbata; ndi obodo a adighi mma n’omume dika ndi bi na ndida nke Palestain kama ha bu ndi ana-eleli anya dika ndi omume na okwu-onu ha yiri nke anu-ohia na-eme kwa mmehie ri nne. Akwara obodo ahụ dika obodo “nānōdu n’ochichiri” na obodo nke “nānōdu kwa ala n’ala na onyinyo onwu.” O bu na “Galili nke Ndi Mba-ozọ a” ka o si puta bu Onye ahụ amuru ịbụ Eze nke Ndi-Ju, Onye Aisaia kpọrọ Aha Ya “onye-ebube, Onye-ndumodu, Chineke nke bu Dike, Nna nke bu Nna mgbe nile ebighi-ebi, Onye-isi Udo” (Aisaia 9:6)..

Nye ndi ahụ nke nanị ihe ha maara bu inupu-isi n’iwu na isi-ike na iji agha bibie ihe ka ezi nkwa nka bjaara: “O digh ogwugwu o bula iba-uba nke ibu-onye isi-Ya na udo-Ya gāgwu, n’elu oche-eze Devid, na n’elu ala-eze-ya, ime ka o guzosie ike, na ikwagide ya n’ikpe zirizezi na n’eziomume, site n’ugbu a we rue mgbe ebigh-ebi” (Aisaia 9:7). Lee udi ihè nka bu! Lee olile-anya di ebube nke enyere ndia ndi ode-akwukwo na Ndi-Farisi bu ndi mara Ya ikpe na Ya na ndi mmehie na-enwe mmeko, Jisọs zara si, “Abiaghm ikpo ndi-eziomume kama o bu ndi mmehie ka ha chegharia” (Luk 5:32). Simeon kwuru banyere Isos dika “Ìhè agēkpughere mba nile ozọ; na ebube ndi-Gi, bu Israel (Luk 2:32).

Ọchị chiri

“Nime Ya ka ndu diri; ndu ahu buru kwa ihè nke mmadu. Ìhè ahụ we nānu n’ochichiri; ochichiri ahụ ejidegh kwa Ya: (Jōn 1:4, 5). Oké Ìhè ahụ nke chawara nime ochichiri nke Naftali bu “Ìhè nke uwa.” Ma uwa enweghi njikere inabata Ya; ha aghotaghị kwa udi nke Ala-eze Ya. “Ayi onwe-ayi nuru site n’iwu-ayi na Kraist-ayi nānōgide rue mgbe ebighi-ebi: Gi onwe-gi si kwa aña si, Aghagh iweli nwa nke mmadu elu?” (Jōn 12:34). “Ya mere ufodu nime igwe mmadu ahụ, mgbe ha nuru okwu ndia, ha si, N’ezie Onye a bu Onye-amuma ahụ. Ndi ozọ nāsi, Onye a bu Kraist-ayi. Ma ufodu nāsi, Gini, o gābu na Galili ka Kraist-ayi si bia? Akwukwo Nso ekwugh na Kraist-ayi nēsi na nkpuru Devid bia, site kwa na Betlehem, bu obodo ntà ebe Devid nori?” (Jōn 7:40-42).

“Aturu nke Anākpuru Ije N’ogbugbu Ya”

N’ezie okwu, Jisọs bu onye bu ahụ Aisaia kwuru ihe banyere Ya mgbe o siri “N’ihi na amuworo ayi otu nwa, otu nwa-nwoke ka enyeworo ayi, ibu-onye-isi gādikwasi kwa n’ubu Ya.” Ma ndi ahụ aghotaghị na idindu dika mmadu nke Ya bu nāani otu uzọ nke obija Ya. Ha amataghị na obija Ya nke mbu gaabu “dika aturu nke anākpuru ije n’ogbugbu ya,” “dika aja-ikpe-omuma” (Aisaia 53:7, 10). Ma otu o di Aisaia agwawo ha ri banyere ahuhu nke Kraist na ihe mgbu Ya, banyere mmapuatu nke agaamapu Ya na ubiri utari Ya niile.

Otu nime otutu amuma ndi ahụ nke enyere site n’aka Aisaia bu: “Ewe me ka ili-Ya di n’etiti ndi nēmebi iwu, Ya na ogaranya no kwa n’onwu-Ya” (Aisaia 53:9). Nke a mezuru mgbe akpogburu Jisọs n’etiti ndi ori abuo -- “na ndi njehie ka aguru Ya” (Aisaia 53:12). --na mgbe Josef, otu ogaranya nke Arimatia, togboro aru Jisọs n’ili, ohu nke aka ya.

Onyeisi Udo

Amuma nke Aisaia buru banyere Kraist akwusighi nime ili, ma o naaga kwa n’iru tutu rue ubochi ahụ mgbe “O gēji ezi-omue kpe ndi n’ēnwegh ike ikpe, O gēji kwa izi-ezi ba nba banyere ndi di ume-ala n’uwa: O gēji kwa ndele nke onu-Ya tigbue uwa, O gēji kwa iku-ume egbugbere-onu Ya abua me ka ndi nēmebi iwi nwua” (Aisaia 11:4). Emere ka o doo anyi anya nkeoma n’Akukwo Nkpughe na nke a gaemezu n’odjin’iru. “N’ezi omume ka O nekpe ikpe, n’ebu kwa agha ... Mma-agma di nkọ nēsi kwa n’onu-Ya puta, ka O we were ya tigbue mba nile; Ya Onwe-Ya gēwe kwa nkpa n’aka nke igwe zua ha dika aturu” (Nkpughe 19:11-15). N’elu ocheeze Devid ka otu Onye ahụ gaanokwasị nke “gēme ka o guzosie-ike na ikwagide ya n’ikpe ziri-ezi na n’ezi omume, site n’ugbu a we rue mgbe ebigh-ebi” (Aisaia 9:7). Mgbe O jisiri mmagha di nkọ nke naesi kwa n’onu Ya aputa tigbue ndi ahụ niile naemebi iwu (Nkpughe 19:15, 21), Onyeisi udo ahụ, gaewere ịbụ onyeisi tukwasị kwa n’ubu Ya O we malite ochichi ngozi nke otu puku aru ahụ nke gaejuputa n’udo. (Nkpughe 20:1-6), Ya na ndi ahụ jikeere ijeije nime ihè ahụ. “N’onu ka unu geji puta, udo ka agēji kwa duru unu: ugwu nile na ugwu nta nile gētiwa nkpu onu n’iru unu, osisi nile nke ohia gaku kwa aka-ha (Aisaia 55:12).

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Gịnị bụ ihe ịrịbaàmà nke Onyenwe anyị dika ihe nchekwube nke nnapụta Ya nye ndị Ya?
2. Gịnị bụ ụfọdụ nime aha ndị ahụ nke enyere Kraist?
3. Òlee ebe ala Zebulun na Naftali dị?
4. Òlee mgbe ihè ukwu ahụ mụwaara ha?
5. Òlee mgbe Jisọs gaeji ikuume nke si n'ọnyụ Ya tigbue ndị naemebi iwu?
6. Òlee mgbe gaanọkwasi n'ocheeze Devid?
7. Gịnị bụ ụfọdụ nime ahiriokwu dị ntà nke dị n' Aisaia 53 nke naatụaka banyere Nkpuchi mmehie? Gụpụta ụfọdụ nime amụma ndị ahụ akwara n'otù n'otù banyere nhujuanya nke Kraist na mmezu ha.